



# Já kverulant nadarmo

Mi Po

Miloslav Požár + Robert Golán



Já kverulant nadarmo

Mi Po

Básně © Miloslav Požár, 2004–2023

Fotografie © Robert Goláň, 2002–2022, © Miloslav Požár 1970–1983

Grafický design a sazba © Jakub Požár, 2023

Texty © Robert Goláň, Jakub Chrobák, Klára Mrkusová, Jakub Požár, Jindřich Štreit, 2022

Editorka © Klára Mrkusová, 2023



## O KNIZE

Mi Po je uměleckým pseudonymem Miloslava Požára, pod nímž od počátku milénia tvoří grafiky, kresby a především poezii. Tím, stejně jako svým životním postojem, se odkazuje nejen k čínským taoistickým bohémům Li Poovi, a Chan-šanovi ale i k zenovému básnictví. Od mládí byl ovlivněn pop-artem Roye Lichtensteina, Andyho Warhola, Toma Wesselmana nebo Marcellem Duchampem, i literaturou Allena Ginsberga, Geryho Snydera, Henry Davida Thoreaua a mnoha dalších.

Mi Po, profesí geolog, se stává střídavě fotografem, malířem, grafikem, designérem, výtvarným aktivistou, galeristou, potápěčem, rogalistou, paleontologem, zlatokopem či entomologem... Jakoby inspirován výzvou Nezvalovy Písničky, hledá každodenně nové poklady světa. S protestantskou důkladností, zenovou úsporností a s vytříbeným smyslem pro řemeslo se pouští do zatím neprobádané a nevytěžené oblasti, aby posléze uloveným, vytěženým či nakresleným artefaktem vyzdobil svůj svět, svoji Šmakovu sluj.

Původem rodák z Náměšti nad Oslavou své rýmařovské a severomoravské umělecké a kulturní působení na konci 90. let vyměnil za nový rodinný život na Valašsku. Dnes tento urputně svéhlavý diskutér a poustevník na vsetínském balkónu komprimuje své myšlenky na malé archy

papíru. Občas tyto o diakritiku i interpunkci ochuzené básně posílá formou SMS nemnohým přátelům a blízkým.

Vsetínský fotograf Robert Golář před časem požádal Požárovu dceru Kláru o sestavení výboru z Mi Poovy poezie s cílem vydat básně v knižní podobě. Vybrala fragment pětaosmdesáti ze stovek napsaných textů. K publikaci bylo nutné Mi Poovy verše redakčně upravit rekonstrukcí do rytmizovaných strof a doplnit chybějící znaky.

Během let přátelství s Milošem Požárem o něm Golář vytvořil obsáhlý fotografický dokumentárně-portrétní cyklus. Ten se pochopitelně stal organickou součástí zvažované publikace. Společným úsilím jsme materiál díky Martinovi Kutějovi doplnili o výběr z pozapomenutých, leč charakteristických, fotografií Požárový rané tvorby. Nenaplněnou příležitostí k publikaci byly blížící se Milošovy pětasedmdesátiny. Na tisk knihy se Robert snažil najít prostředky u lokálních kulturních institucí, ale bez úspěchu.

Mi Poovy verše jsme v knize uspořádali víceméně tematicky v invertně gradujícím řazení. Strofy s přemírou vykřičníků tvoří nepřikrášlené otevřené zpovědi plné opovržením a nejistot o sobě samém. Vlastní epitafy se střídají se společensko-politickou kritikou současných

událostí nebo s důvěrnými hovory s hmyzem či ptáky. Mi Po tak ve své balkónové klínce přichází až k překvapivě smířlivým metafyzickým úvahám nad stvořením a božským řádem.

O hodnocení Mi Poovy poezie jsme požádali vsetínského básníka a bohemistu Jakuba Chrobáka. Osobní reflexí na roky přátelství s Milošem přispěl také jeho dlouholetý souputník a kamarád fotograf Jindřich Štreit.

Básnickou sbírku *Já Kverulant nadarmo* teď společně s autorem vydáváme po dvou letech příprav s finanční podporou spolku KADLUB a s laskavým přispěním anonymních dárců. Navazujeme tak na předchozí drobnou sbírku básní z let 2006–2014 *Mi Po: Pecky z balkónu*, kterou jsme otci k sedmdesátinám vydali vlastním nákladem v roce 2016.

*Klára Mrkusová a Jakub Požár*

## O FOTOGRAFIÍCH

Dlouhých dvacet let ve Vsetíně a okolí fotím umělce a přítele Miloše Požára, člověka, který bez ohledu na společenskou situaci a své vlastní pohodlí žije svůj život neúnavného kritika a reaguje na okolní podněty po svém. Bez příkras a někdy i neomaleně se pouští do diskuze a střídá umělecké disciplíny dle možností výrazu, a tak, jak mu dovolí jeho životní situace. Miloš je nekonvenční a nepřehlédnutelný svými postoji, názory a přehledem v jednotlivých oblastech lidského konání. Je to buřič a rebel, se kterým není jednoduché vyjít. A to je v dnešní korektní době jen dobře.

Ve zdánlivě monotematickém souboru fotografií, který je časosběrným dokumentem, zachycuji tohoto muže v různých místech, okamžicích a situacích, které ilustrují bez příkras životní pouť umělce i společné přátelství. Od dob, kdy trávil převážnou část života v přírodě, až po současnou situaci, kdy prakticky nevychází ze svého bytu a veškerý společenský i soukromý život se tak odehrává na balkóně v jeho panelákovém vsetínském bytě.

Fotografický cyklus je „portrétem jednoho muže“. Člověka, který svým postojem a názory ovlivnil řadu lidí, který se nevzdal a stále hledá odpověď na základní otázky života. Své fotografie nabízím jako poctu tomuto muži, jenž přes své stárnutí a zranitelnost neztratil víru

žít, přes všechny lidské peripetie stále tvoří a snaží se příliš neuhýbat a nekličkovat.

Milošovy básně a záznamy tvoří nezbytnou součást jeho bytí. Tyto postřehy jsou psány se samozřejmostí, s jakou dýchá a žije. Jsou jich stovky, kupí se na malých papírech a někdy i na obálkách a složenkách, které jsou v tu chvíli po ruce. V neustálém toku těchto záznamů nám říká jedině: „Nechci, aby mě někdo omezoval, protože jsem zranitelný a citlivý, ale taky mám co říct..., zatraceně co říct, dokud nezemřu.“ (audio M. P. z roku 2014).

*Robert Golář*







**BÁSNĚ**  
**Mi Po**

### **Já kverulant nadarmo**

a stěžovatel nekonečný  
ve společnosti nenalézám sluchu.  
Cokoli řeknu, všichni mi vyvrací.  
Jakoby neměli uši.  
I když za naslouchání jsou placeni,  
prý za práci.  
Vždyť já kveruluji zadarmo,  
když mi to zaměstnáním nepřísluší.

### **Zenová**

Ne každá otázka beze smyslu  
je bezcenná.  
Tak jak zní tlesknutí jedné ruky,  
jako ozvěna?  
No hled'me, ty zenové kluky,  
nejen k tnutí,  
ale i k mysli mají ramena!

## **Empatická**

Pojďte dál!

Dáte si?

Ne, nerad bych obtěžoval.

Anebo něco zkazil?

Ale jděte, co na tom záleží.

Jenom si nemyslete.

Ať odkud kamkoli jdete,

tolika otěží!

Potom se nezblázněte!

Tak jo, abych neurazil.

Rád bych si dal.

## **Učitel Sókratés sdělil mi,**

než klekl smrtí –

Nepiš, když papyrus má větší cenu,

než co by kdo včetně mne kdy řekl,

byť mnoho umí!

Po tisíciletích papír klesl v ceně

a pravda podražila.

Tak na lži a propagandu nejen v EU měně

papíru jsou kila

a v drachmě tuny.

Leč pokud víš, že nikdy nevíš,

lhát určitě tě nikdo nedonutí!







## **Pyšná**

Kdybych byl oslavenec,

hřálo by mne,

že se mohu stydět

na výsluní nezájmu.

Pak můj stín

mohl by někdo vidět.

## **Život se nevrátí,**

když nenabídneš mu shodu.

Zastižen závratí,

padajíc ze schodů

pro Příhodu Strýčka.

Jemný humor je

nabídnutá sklenička

pro pohodu.

Život se navrátí

někdy štěstím,

co zabolí jak knuta.

Jemný humor je

poslední sklenka nabídnutá.



### **Předčasná**

Po rastru deště  
zas v čase pekel  
krajinou v prostoru  
už pije řeka,  
mlha si staví kulisy.  
Závojem řader  
dál voda stéká.  
Zmizely nápisy.  
Zůstaly ještě  
Abraka Dabra  
a Mene Tekel!

### **Pokud ti nerozbijí hlavu kamenem,**

nebo tě neušlapou v davu,  
přemístí obsah svého mozku tam,  
kde mu nebezpečí hrozí méně –  
do představ, slov, tvarů, not!  
Jen stoupne v ceně,  
když jde o život.  
Jen tak to ber!  
Do hrobu bys přijít měl  
jen vyprázdněný, bez dluhů.  
Byť s tučným kontem u banky  
Parkinson-Alzheimer!

